

UUTISET

Laura Payula tekee

lehtitöskirjaa vanhuksen
digitaatioista, olisti valuis

tulumaan esi Arlemän asiant

Kampanja auttaa henkilötodistusten hakemisessa maaseudulla

Henkilötodistusten hankkiminen voi olla vaihalloista syrjäseutujen asukkaalle, koska palvelut ovat kaukana.

Minna Pölkki HS

KATSE kameraan, ilme vakavaksi ja salamavalo välähtää.

Rautavaaran kunnantalon valtuustosalissa järjestettiin talvise- na keskiyökokona passikivien joukkokuvaus.

Kuvaus sai rautavaaralaiset liikkeelle, sillä passikuvapalveluita ei ole kunnassa tavallisesti tarjolla.

Nyt järjestetty kuvaustilaisuus on osa Henkkarit kaikille -kampanjaa. Kampanjan tarkoituksena on auttaa virallisen henkilötodistuksen hankinnassa niitä maaseutujen asukkaita, joilla ei ole virallista henkilötodistusta tai joilla se on vanhenemassa.

PASSIN tai kuvallisen henkilötodistuksen hankkiminen saattaa olla vaihalloista maaseudun asukkaalle, etenkin autottomille ja ikäihmisille. Pienillä paikkakunnilla ei ole valokuvamao eikä poliisin lupapalvelupistettä saati julkista liikennettä, jolla pääsisi lähimpään kaupunkiin asioita hoitamaan.

Kampanjassa henkilötodistuksen hakemista helpotetaan tuomalla paikalle valokuvaaja. Samassa tilaisuudessa on tarjolla neuvontaa ja apua sähköisen henkilökorttihakemuksen täyttämiseen.

Toisena päivänä järjestetään bussikuljetus lähimpään poliisin lupapalvelupisteeseen niille, joiden hakemus vaatii poliisiasemalla käyntiä.

POLIISSHALLITUKSEN mukaan noin miljoonalla Suomessa asuvalla ei ole Suomen myöntämää passia tai henkilökorttia. Heistä osalla voi olla jonkin muun maan passi, mutta on mahdollista, että lähes miljoona suomalaista on ilman virallista henkilötodistusta.

Laki ei velvoita Suomen kansalaisia omistamaan henkilöliisyyttä todistavaa asiakirjaa.

Sen puuttuminen voi kuitenkin hankaloittaa omien asioiden hoitamista. Etenkin, kun palvelut ovat yhä enemmän sähköisiä palveluita, sanoo Elina Huerta maaseudun kehittämissyhdystys Mansikka ry:stä.

Huerta kertoo kuulleensa paljon tarinoita siitä, miten omien asioiden hoitaminen on käynyt vaikeaksi tai mahdolltomaksi.

Verottajan tai Kelan digipalveluihin tai sosiaali- ja terveystalveluiden Omakantaan tarvitaan

MATTI VASSINEN

Rautavaaralainen Katri Tuovinen kävi passikuvassa Rautavaaran kunnantalolla järjestetyssä Henkkarit kaikille -tapahtumassa. Oikealla passikuvasta hoitanut Tauno Kasanen ja vasemmalla häntä avustanut Marja-Leena Kasanen.

vahvaa tunnistautumista. Se voidaan tehdä esimerkiksi verkkopankkitunnuksilla, mutta niitä ei voi saada ilman virallista henkilötodistusta.

Jollakin henkilötodistuksen puute on estänyt äänestämisen vaaleissa. Huerta kertoo kuulensa myös maaseudulla asuneesta ikäihmisestä, joka maksoi laskunsa sujuvasti verkkopankissa, kunnes teki näpyttelyvirheen ja verkkopankkitunnukset lukkiutuivat. Tunnuksia ei avattu pankin konttorissakaan, koska virallinen henkilötodistus puuttui.

Ajokortti ei ole virallinen henkilötodistus, vaikka joissain tilanteissa se riittääkin henkilöliisyyden tai iän todistamiseksi.

Pohjois-Savossa on yritetty

madaltaa maaseudun asukkaiden kynnystä hankkia itselleen virallinen henkilötodistus.

Toiminta lähti käyntiin Vesantalolta. Siellä havahduttiin siihen, että iso joukko asukkaita ei käyttänyt lainkaan digipalveluita.

Kävi ilmi, että monilla ei ollut verkkopankkitunnuksia. Eikä monilla ollut myöskään virallista henkilötodistusta, jonka kanssa verkkopankkitunnukset olisi voinut hankkia pankista.

"Kun tätä miksi-miksi-miksi-keijua jatkettiin, aloimme miettiä, että voisiko tätä asiaa jotenkin helpottaa", Huerta sanoo.

Vesannon kunta ja maaseudun kehittämistyötä tekevä Mansikka ry järjestivät passikuvapäivän ja järjestivät samaan yhteyteen apua ja tukea sähköisten henkilö-

todistushakemuksen tekemisessä. Toiselle päivälle järjestettiin asioimistretki poliisiin lupapalvelupisteeseen naapurikuntaan.

Tapahtuma sai suuren suosion. Ja kun tieto tapahtumasta levisi naapurikuntiin, vastaavaa haluttiin järjestää myös muualla.

NYT Mansikka ry on järjestänyt yhdessä kuntien kanssa Henkkarit kaikille -tapahtumia yhdeksässä pohjoissavolaisessa kunnassa, Rautavaara mukaan lukien. Kampanjaa rahoittaa myös Pohjois-Savon hyvinvointialue.

Passikuvauksessa on käynyt yhteensä noin 950 ihmistä.

"Kun tätä ensimmäisen kerran järjestettiin, meillä ei ollut hajuaakaan, miten isosta asiasta oli kyse. Tämä liittyy voimakkaasti di-

gisyriäytymiseen", Huerta sanoo.

RAUTAVAARALLA, reilun 1 400 asukkaan kunnassa, päivän aikana passikuvassa kävi yhteensä 82 ihmistä. Myös Katri ja Pentti Tuovinen.

Heidän kuvalliset henkilökorttinsa ovat vanhenemassa maalis-kuussa, joten tapahtuma tuli heille kuin tilauksesta. Tuoviset liikkuvat omalla autolla, joten passikuvassa käynti lähikaupungissa olisi onnistunut omatoimisesitkin.

Mutta omalla kirkonkylällä se hoitui vaivattomammin.

Tuovisilla on myös verkkopankkitunnukset, ja he hoitavat pankkiasiansa verkossa.

HS:n haastattelimilla rautavaaralaisilla, iäkkäilläkin, oli verkkopankkitunnukset. Eikä ihme, sillä paikkakunnalla ei ole ollut vuosikausiin minkään pankin konttoria.

Vaikka sähköisten palveluiden käyttäminen ei olekaan ihan vierasta Tuovisille, kunnantalolla he hyödynsivät myös digitukea. Henkilökorttihakemukset tallennettiin poliisin järjestelmään digineuvojan avustuksella.

"Nurmeksessa on vielä käytävä sormenjälkien takia", Katri Tuovinen kertoo.

Pariskunta on lähdössä kimp-pakyytiin, johon ilmoitautui yhteensä 31 passikuvassa kävijää.

Seuraavalla viikolla bussikuljetus vie heidät Nurmeksens poliisiaseman lupapalveluihin, josta rautavaaralaisten asioiden hoitamiseen on varattu koko päivä.

Valokuvaaja Tauno Kasanen näyttää rautavaaralaiselle Toivo Triaiselle millainen passikuva tuli. 87-vuotias Triainen on hakemassa kuvallista henkilökorttia.